

Mikudagsblaðið verður borið ókeypis til hvørt húsarhald í Føroyum!

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

VIÐ SJÚRÐI SKAALE Í ES

Tað eru nýggir tónar, sum fólkatingsmaðurin hjá Javnaðarflokkinum bar fram um dagarnar, nú hann hevur tikið spurningin um marknaðaratgongd upp til nýggja viðgerð, har ES limaskapur – ella okkurt sum líkist, er endamálið.

Tað er avgjørt at fegnast um, at politikarar taka hendan spurningin upp av nýggjum. Eingin hevur viljað nortið hann seinasta mansaldurin – uttan Sambandsflokkurin.

Tað hevur verið sera illa sæð, um nakar hevur dittað sær at borið upp á mál, at ES limaskapur kanska er gongda leiðin hjá Føroyum, hóast vit eru í ríkisfelagsskapi við Danmark. Hjá Sambandsflokkinum hevur tað

kanska borið til, tí flokkurin kundi ikki bliva meira sambandskur enn tað sama.

Men tað er mangt sum bendir á, at æviga toganin í stjórnarmálinum seinastu stórthundrað árin ella meira, er farin at broyta kós.

Politiska málið um Føroyar sum fullveldi, sum Fólkaflokkurin og Tjóðveldi grundaðu í 1998 er langt síðani farið í ommu sína.

Sambandsflokkurin er farin at tosa um eina nýggja stjórnarskipan – so tað kann benda á, at vit fáa eina breiða semju um, hvussu vit lýsa okkum sjálvi sum land og tjóð, uttan at tað skal kýtast at spurninginum um stjórnarviðurskiftini

við Danmark – og uttan at fullveldi er einasta svarið.

Tað er gott, at vit eru komin hartil. Tí sjálvandi er spurningurin um fullveldi ikki altavgerandi. Tað hevur hann ikki verið, og tað verður hann heldur ikki. Men tað kann bliva úrslitið av onkrum, hóast tað ikki tykist sannlíkt nú. Tað tóktist sannlíkt í 2000 – líka til Anfinn Kallsberg avlýsti fólkaatkvøðuna, sum verða skuldi 26. mai í 2001, og til Tórbjörn Jacoobsen endaliga gav fullveldisskútuni skotið fyri bógvin við at øsa Anfinn Kallsberg so nógv um gamlar syndir, at hann tveitti Tjóðveldi á dyr í Tinganesi.

Kanska Sjúrdur Skaale fær nýggj

perspektiv inn í kjakið við at draga ES limaskap inn á pallin. Hóast Aksel V. Johannesen roynir at látast sum um, at hann heldur fæst

við gomlu konservativu støðuna hjá Javnaðarflokkinum við ikki at tora at tosa um *ES-trøllið* – so man tað neyvan verða burtur úr púra ongum, at fólkatingsmaðurin hjá flokkinum nú tónar flagg í ES-málinum – onkur skal byrja.

Vit heilsa kjakinum vælkomnum. Tað er gott fyri Føroyar, at vit fáa fleiri heimspolitakarar, so vit fáa lyft heimliga kjakið í dunnuhylinum upp um turrghelda sjabbið um loysing ella samband við Danmark.

» **Javnaðarflokkurin torir ikki at sleppa ES-trøllinum enn**

Lærarafelagið: Sjúkligur girndarhugur í Mentamálaráðnum

Sambært formanninum í Føroya Lærarafelag, Herálvi Jacobsen, so valdar ein sjúkligur girndarhugur í Mentamálaráðnum. Í grein á heimasíðu lærarafelagsins skrivur hann grein um »Gloymdar telduvørðir«. Hann spyr, hvussu Mentamálaráðið kann síggja burtur frá tí leikluti, sum telduvørðirnir í fólaskúlanum hava í tilgongdini. Í greinini sigur hann soleiðis:

– Í Mentamálaráðnum er í seinastuni rættiligt rimpilsí komið í, tí nú skulu allar

próvtøkur og royndir talgildast. Hetta er sjálvandi at fegnast um, tí so eru vit líkasum við.

Tað er serliga orðið »rimpilsí«, sum vit hefta okkum við – og hví man læraraformaðurin tosa um rimpilsí í Mentamálaráðnum? Rimpilsí merkir sambært orðabókini hjá Sprotanum:

...sjúkliga sterkur og bráðkomín girndarhugur (hjá konufólki); sbr. brókasótt

Svabo gamli kendi

eisini orðið rimpilsí, hann segði soleiðis: »Qvindelyst, en Syge hos Fruentimmer af alt for heftig Lyst og Altraae til Mandfolk«.

Superfeitt í lögtinginum

Tað var undir viðgerðini av uppskotinum um at avtaka lógina um at avtaka Landsbankan, at Kristina Háfoss kom til ta niðurstøðu, at bestu argumentini hjá Jørgen Niclasen og harvið allari samgonguni fyri at avtaka Landsbanka Føroya var, at tað var »superfeitt«.

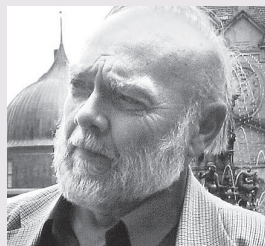
Sjálvt um Jørgen Niclasen, sum varðar av málsøkinum, ikki hevði tíð – ella allarhelst hug – til at mæta til tingviðgerðina, so royndi Jógvan á Lakjuni at halda kjakið í tinginum á

einum tignarligum støði. Og honum dæmdu als ikki orðið »superfeitt«.

– Hetta er fyrstu ferð, at eg havi hoyrt orðið »superfeitt« nýtt av tingsins røðapalli, segði Jógvan á Lakjuni, tá hann átaladi tingkvinnuna hjá Tjóðveldi fyri málburðin. Onnur tingfólk vórðu

eisini átalað undir somu viðgerð. Høgni Hoydal legði ikki fingrarnar ímillum, tá hann segði, at Jørgen Niclasen hevði grundgivið fyri lögtinginum við beinleiðis lygnum fyri at fáa tingfólk at avtaka Landsbanka Føroya. Hann varð eisini átalaður.

Censur og fornærmsi á Facebook

VIRGAR T. DALSGAARD
KJAK Á SÍÐU 39

Skuggar av komandi hendringum

JÓH. M. OLSEN
KJAK SÍÐA 38

Marjun Arge Simonsen
málfrøðingur og cand.phil. í føroyskum

Páskini – páskirnar

Nú eru páskirnar í hondum. Á nógvum heimasíðum verður skrivað um »páskini«, og á Facebook og øðrum tøkniligum miðlum sæst heilsanin »góð páskir« og »gleðilig páskir«.

Her mugu vit hava í huga, at rætta sniðið er »páskirnar«, og tá ið vit heilsa vinum, kenningum og skyldfólki um høggtíðina, er rætta orðingin »gleðiligar páskir«. At mong eru farin at siga »páskini« í staðin fyri »páskirnar« er ávirkað av jolunum. Har siga vit »jólini« – »tey«, men »páskirnar« hava annað kyn; páskirnar eru »tær«. Og tosa vit um tíðina í hesum døgum, so nevnist tað »um páskirnar«.

Leygardagin í páskavikuni nevna vit vanliga »páskafant«. Tað kunnu handlar, fyrirkur o.tíl. hava í huga,

tá ið lýst verður við, nær ið opið er um høggtíðina. Harumframt skal havast í huga, at tað nevnist »páskadagur« og »annar páskadagur«. Mælast má frá at siga »fyrsti páskadagur«.

Nú ið páskavikan er um at røða, ber til at taka onnur heiti fram, ið ólag er komið á, t. d. orðið »skírhósdagur«. Í framburði verður orðið drigið saman og hevur sniðið »skírisdagur«. Tað sniðið kunnu vit eisini nýta í skrift. Men tað ber ikki til at nýta orðið »skírishósdagur«, tí so er tað duplutorðað. Tó finna vit orðið »skírishósdagur« á nógvum heimasíðum.

Dagurin fyri skírhósdag nevnist skírhósaftan, og her skulu vit hava í huga, at orðið verður borið fram »skírisaftan«.